

HVORFOR LANDBASERT VINDKRAFT ER EN KATASTROFE BÅDE FOR KLIMA OG MILJØ

Et høringsinnspill i åpent NVE møte
angående «Nasjonal ramme for vindkraft
på land», Kristiansand, den 21 mai 2019.

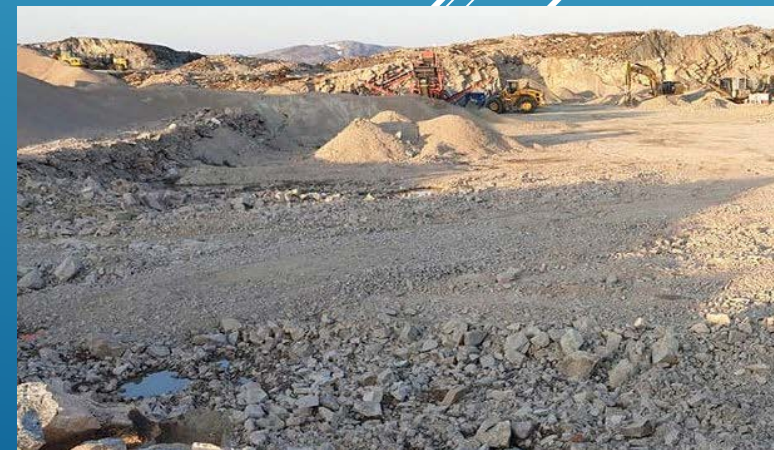
Av Bjørn Liene Gundersen, Sivilingeniør
og motstander av landbasert vindkraft i
naturen.

I horisonten Befjell, Verknuten og Bjørnstigfjellet. (Foto Paul Mjaaland)

VINDKRAFT PÅ LAND MOT SIN HENSIKT; LITE TIL HJELP FOR MILJØET, MEN MED ENORME KONSEKVENSER FOR NATUR, MILJØ OG ARTSMANGFOLD

- Hva er det som skjer nå? Vi prøver å rydde opp i menneskeskapte klimaproblemer med å rasere store arealer villmarkspreget natur med vindkraft. Det eneste vi oppnår er å rote det til, bruke milliarder, og ødelegger mer for våre etterkommere.
- Det er noe fundamentalt feilslått med ideen om å skulle redde kloden ved å rasere naturen i så stor skala.
- Den 6 mai vedtok FNs naturpanel (IPBES) rapporten som konkluderer med at «tap av natur er en like stor trussel som klimaendringene» [1]. Dette er i seg selv godt nok argument for å ikke bygge landbasert vindkraft i Norge.
- Vi trenger naturen mer enn vindmøllene, både til å motvirke klimaendringene og som rekreasjonsområder!

Bjørnstigfjellet i Skjeggedal, Åmli (Foto Paul Mjaaland)

- ▶ I Januar 2013 kunne INON («Inngrepsfrie naturområder i Norge») tallfeste at det bare er 11% villmarkspreget natur igjen i Norge.
- ▶ I Sør-Norge var tapet av villmarkspreget natur størst [2], der var det bare 5% inngrepsfri natur igjen.
- ▶ Dette tallet synker daglig på grunn av vindkraftutbygging. Vi har ikke råd til å miste mer villmarkspreget natur i Norge.

Naturen har innebygde mekanismer til å balansere klimaet, som får teknologiens mekanismer for det samme til å blekne:

Eksempler på dette er fotosyntesen som danner grunnlag for alt liv på jorda. Fotosyntesen er grunnskolepensum, men allikevel undervurdert i klimakampen. I hele naturen, gjør fotosyntesen enkelt fortalt CO₂ om til grønne blader og rent oksygen [4]. Da er det rart at klimapolitikken har mer fokus på CO₂, enn å begrense tap av natur!!!

Et annet eksempel er torvmyrer som gjennom 1000-vis av år lagrer enorme mengder CO₂ [5]. Torvmyrene tilpasser seg, og lagrer mer CO₂ når nivåene øker i atmosfæren. Når disse torvmyrene graves opp, f.eks. ved bygging av vindkraft, så frigis store mengder CO₂. Forskere fra NTNU peker på at ødeleggelse av myr i forbindelse med vindkraftutbygging kan gi en «tilbakebetalingstid for karbon» som er lengre enn kraftverkets levetid.

Vindkraftutbygging i de truede utmarksområdene i Agder, kan med andre ord ha negativt klimaregnskap, bl.a. på grunn av høy andel av torvmyr og skog.

- Forskning og fakta har flere ganger vist at vindkraft på land har lite innvirkning på klima, kanskje til og med negativ innvirkning, sett i et 100-års perspektiv. En rapport utarbeidet av forskere ved Harvard universitet [6] konkluderer med at det vil ta 100 år å oppnå klimagevinst. I 10-års perspektiv er vindkraft faktisk verre enn kull og gass.
- Vindkraft er veldig lite effektivt sett mot arealene det beslaglegger. «Der Spiegel» konkluderte nylig med at vindkraftboomen i Tyskland er over [7]. I 2018 ble det bygd halvparten så mange vindmøller som i 2017. 29 000 vindturbiner gav i 2018 bare 3,2% av Tysklands energiforbruk!
- Årevis erfaringer fra Tyskland, Danmark og Polen har vist at vindkraft ikke kan løse klimakrisa. Energiprogrammet til Tyskland har de siste 5 årene kostet 160 milliarder euro, uten at dette har ført til mindre klimagassutslipp [7], bla. fordi vindkraft er så ustabil at atomkraftverkene må stå på tomgang!
- En amerikansk rapport [6] sier at for å gi nok strøm til hele USA, må man pepre 1/3-del av USA med vindmøller!

- Vent, det er ikke bare vindparkene som fortrenger natur, det er også utvinning av komposittmaterialene som brukes i vindturbinene, som raserer store områder i Kina.
- og, hvor gjør man av disse vindturbinene når de oppnår pensjonsalderen sin, fulle av komposittmaterialer som er høyest skadelig for miljøet [8]. Sender de til den 3. verden?
- Alt dette blir ekstra absurd når man vet at vi har kraftoverskudd i Norge (ca 10 TWh i året) [12], samt at opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraft i Norge kan gi like mye strøm som all planlagt vindkraft på land i Norge, dog med minimale inngrep i naturen!

- Har vi begynt i feil ende?
- Våkne opp, det er ingen skam å snu!
- Erttertiden vil felle en hard dom over oss for dette!

Bjørnstigfjellet i Skjeggedal, Åmli (Foto Paul Mjaaland)

KILDEHENVISNINGER

- [1] <https://www.nrk.no/natur/ny-rapport-om-natures-tilstand-far-fn-til-a-sla-alarm--vanvittig-skummelt-1.14538875?fbclid=IwAR2TIGmg61KSGWNMVqR6-yu9LKojhUI-fSyTamkzsOoN5VP6Zzla7YclrG4>
- [2] <https://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/inngrepsfri-natur/>
- [3] <https://www.dagbladet.no/nyheter/mens-norge-har-gitt-milliarder-til-amazonas-har-avskogingen-begynt-a-ga-opp-igjen/70227728>
- [4] http://www.skogsnorge.no/artikkel.cfm?ld_art=13448&Tema_id=6&ld_kanal=6
- [5] <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/aw3V94/Vindkraftutbygging-i-torvmyr-kan-gi-negativ-klimaeffekt--Anders-Lyngstad-og-Hans-K-Stenoi>
- [6] <https://www.abcnyheter.no/helse-og-livsstil/teknologi/2018/10/06/195439481/rapport-vindturbiner-forer-til-oppvarming>
- [7] <http://oljekrisa.no/Tysk%20vindkraftboom%20over%20mai%202019.htm>
- [8] <https://climatechangedispatch.com/germanys-wind-energy-mess-as-subsidies-expire-thousands-of-turbines-to-close/?fbclid=IwAR0GrVPXNGpSarzs3IfakWzdVspVq7Hwlve5XXRYVZx5NIEzNa9MACyGVHc>
- [9] <https://www.dn.no/innlegg/energi/vindkraft/fornybar-energi/vindmoller-overflodig-om-vi-fornyervannkraften/2-1-600733?fbclid=IwAR2gr1XGBYW3z9MVfcOUy7HhPIJw9jjlevVoHzYMeJHjCGTxf7ymmZefmS8>
- [10] <https://www.bt.no/btmeninger/debatt/i/A26kjq/energilovens-far-haster-ikke-med-a-bygge-vindmoller-pa-land>
- [11] Sverre Sivertsen, 16 mai 2019. «En energipolitisk skandale», på trykk i Adresseavisen.
- [12] <https://www.nrk.no/trondelag/statkraft-mener-norge-har-nok-kraft-1.14548616>
- [13] <https://energiogklima.no/nyhet/fem-paa-fredag/fem-pa-fredag-offshore-vind-er-blitt-mye-billigere/>
- [14] <https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/Xgol7B/kommunestyrene-har-vindkraftveto>
- [15] Naturbilder fra Aust-Agder lånt av Paul Mjaaland.